

تاجیکستان و نیاز به چابهار

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از ایرنا، بندر چابهار، واقع در جنوب شرق ایران، در آینده نه چندان دور به مکان مهمی برای انتقال بارهای تاجیکستان به بازارهای خارجی تبدیل خواهد شد. دوشنبه سالها است که خواسته خود را برای بهره برداری از این بندر مطرح می کند و در سفر اخیر رئیس جمهوری ایران به تاجیکستان که روز 15 ژوئن (15 خرداد) انجام شد نیز در این باره صحبت شده است.

به گفته کارشناسان، بندر چابهار می تواند راهی ارزان برای انتقال بار تاجیکستان باشد. ولی مشکلی که در این زمینه وجود دارد، عبور ماشین های باربری است که باید از ترکمنستان بگذرند تا به ایران برسند.

عشق آباد از ماه آگوست سال گذشته دو بار با تصمیمات یک جانبه خود، راه ماشین و قطارهای باربری تاجیکستان را سد کرد و تا کنون این راه برای ماشین های تاجیکستان بسته است. پس از آن برخی شرکت های باربری راه خود را تغییر داده و بارهای خود را توسط قزاقستان و دریای خزر تا آذربایجان و برخی دیگر توسط افغانستان، به ایران رساندند.

به گفته رانندگانی که در این مسیر فعالیت دارند، راه قزاقستان در مقایسه با ترکمنستان بسیار طولانی و راه افغانستان نیز پر خطر است. به گفته رئیس شرکت باربری گلوبال تاجیکستان، پس از بسته شدن مسیرها توسط ترکمنستان، حجم انتقال بارها کمتر و ارزش آنها به دلیل طولانی شدن راه دو برابر گران شده است. این ماشین ها پیشتر یک بار در ماه فعالیت داشتند که در حال حاضر به دو بار در سال کاهش یافته است.

یک متخصص وسایل نقلیه تاجیکی می گوید که استفاده از بندر چابهار در حوزه توافق نامه های همکاری تاجیکستان و ایران صورت خواهد گرفت.

به گفته یکی از رسانه های محلی تاجیکستان، فعالیت ساخت ایستگاه های ویژه برای خودروهای باربری تاجیکستان در چهار مرحله انجام می شود و در حال حاضر با سرعت جریان دارد و به احتمال زیاد طی چند سال آینده به بهره برداری برسند.

به گفته این رسانه، اگر بخواهیم از راه های ترکمنستان عبور نکنیم باید از طریق شهر قندوز به مزار شریف رفته و از آنجا به اندخوی، هرات و بعد به مشهد و از آنجا به سمت چابهار برویم. این کوتاه ترین راه است که حدود 2 هزار کیلومتر مسافت آن است.

زمانی که ترکمنستان مسیر خود را بر روی خودرو و قطارها بست، دوشنبه پیشنهاد عبور از هرات و افغانستان را مطرح کرد اما به دلیل نبود امنیت در این مسیر، استفاده از آن لغو شد.

«علی مأموری» یک کارشناس ایرانی امور خاور میانه می گوید، استفاده از بندر چابهار برای پیشرفت اقتصاد و تجارت خارجی تاجیکستان کمک بزرگی خواهد بود.

این تحلیلگر روز 21 ژوئن به رسانه محلی تاجیکستان گفت، «بندر چابهار توسط دریای عمان به دریای عرب، سرخ، به جنوب اروپا و آفریقا و مناطق غربی متصل می شود. این راه می تواند برای تاجیکستان و دیگر همسایگانش امکانات خوبی فراهم کند و ایران نیز از نظر اقتصادی سود می برد.

مأموری افزود: «راه چابهار جایگزین خوبی برای تاجیکستان است که از وابستگی آن از مسیرهای محدود با کشورهای دیگر می کاهد»

بندر چابهار بخش مهمی برای نقل و انتقالات شمال و جنوب است که سال 2000 میلادی از سوی روسیه، هند و ایران به امضا رسید. به گفته این رسانه، ترکمنستان نیز می تواند در این طرح نقش مهمی بازی کند، اما رفتار این کشور نسبت به این بندر غیر قابل پیش بینی است. سال 2017 حجم بارهای انتقال یافته از این مسیر 27 هزار تن و سال 2018 نیز به 287 هزار تن رسیده است، بر اساس برآوردها، امسال این آمار به 600 هزار تن نیز افزایش می یابد.

در صورت استفاده تاجیکستان از این بندر به عنوان راهی جایگزین، نقل و انتقالات بار این کشور به بازارهای خارجی افزایش می یابد اما زمان عملی شدن آن مشخص نیست.

